Yaşa, benim Halkım!

Ana Sözü

ANA SÖZÜ 1988

www.anasozu.com

№ 21-22 (904-905) | 27 Kasım ay (noyabri) 2026 | Paası - 9 ley 00 bani

Kasım ayın 7-si – bu gagauzların Kasım yortusu

Kasım ayın 7-dä bakılêr gagauzların en büük yortularından birisi – KASIM günü (kışın çeketmesi), ani taa iki büük yortumuzlan, "Canavar yortuları"nan hem "Hederlez" yortusunnan (Hederlez ayın 6-sı, yazın çeketmesi) var hem olacek milletimizin en zengin varlıı.

Bu yıl, KASIM günündä Gagauziyada "Gagauz şarap yortusu – 2026" sırasını kutladılar. *7-ci sayfa*

"Tavşan-kandidat"lar işini yaptılar: birinci turda kimsey Gagauziya Başkanı seçilmedi

Kasım ayın 15-dä Gagauziya Başkanı hem Gagauziya Halk Topluşu deputatların seçimneri oldu.

Gagauziya Başkanı seçimnerindä en çok oy aldı baamsız kandidat Aleksandr STOYANOGLO – 38,44% (18 136 oy).

İkinci oldu Moldova Soţialistlär partiyasının kandidatı Födor GAGAUZ – 24,22% (11 426 oy). Bölecä bu iki kişi Gagauziya Başkanı seçimnerinin Kasımın 29-da olacek 2-ci turuna geçtilär. *Bak 2-ci sayfada*

"Aya Mariya": Gagauzların can saalının hem ruh zenginniinin korunmasını annadan kiyat

Canavar ayın 19-da, 1946-1947 yıllarda gagauzlara karşı yapılan Aaçlın kurbannarını anmak Günündä, Kongaz Todur Zanet adına teoretik lițeyindä geçti ""Aya Mariya": anıları koruyan istoriya" sırası, neredä oldu prezentaţiya bir kap altında dört dildä (gagauzça, rusça, romınca hem angliyca) çıkan Todur ZANETin "Aya Mariya" kiyadına. Bu prezentaţiya sırasını ortak hazırladılar Gagauziya üüredicilik Upravleniyası hem lițeyin üüredicileri, üürencileri hem administraţiyası. *4-cü hem 5-ci sayfalarda*

Türkiye Respublikasının 103-cü yıldönümü reçepţiyası

2026-cı yılın Canavar ayın (oktäbri) 29-da Türkiye Kişinev Büükelçisi Nazmiya BAŞARAN hem Canabisinin eşi Ferit Orçun BAŞARAN, Türkiye Respublikası kuruluşunun 103-cü yıldönümünnän ilgili olarak, bir reçepţiya verdilär. *Oku 2-ci sayfada*

Mustafa Kemal ATATÜRKü Kişinevda hem Komratta andılar

Kasımın 10-da Türkiye Kişinev Büükelçilii hem Türkiye Komrat Başkonsulluu Gazi Mustafa Kemal ATATÜRKü sonsuzlaa varmasının 88-ci yıldönümündä saygıylan hem raametlän andılar.

“Tavşan-kandidat”lar işini yaptılar: birinci turda kimsey Gagauziya Başkanı seçilmedi

Kasım ayın 15-dä Gagauziya Başkanı hem Gagauziya Halk Topluşu deputatların seçimneri oldu, angılarında pay aldı 48 749 seçimci (hepsi 129 179 seçimcidän 37,60%).

Hepsi 67 seçim bölümünün protokollarını incelediktän sora, Gagauziya Merkez Seçim Soveti (MSS) açıkladı, ani Gagauziya Başkanı seçimnerindä en çok oy aldı baamsız kandidat Aleksandr STOYANOGLO – 38,44% (18 136 oy).

İkinci oldu Moldova Soţialistlär partiyasının kandidatı Födor GAGAUZ – 24,22% (11 426 oy). Bölecä bu iki kişi Gagauziya Başkanı seçimnerinin Kasımın 29-da olacek 2-ci turuna geçtilär.

Bu iki kandidata en yakın oldu baamsız kandidat Kornel DUDNİK – 15,59% (7 354 oy). Kalan kandidatlar bukadar oy aldılar: İvanna KÖKSAL (baamsız) – 11,05% (5 216 oy); Sergey ANASTASOV (baamsız) – 4,72% (2 225 oy); Oleg GARİZAN (baamsız) – 1 502 oy (3,18%); Pötr VLAH (Eni İstoriyalı Seçim partiyası) – 1,98% (934 oy); İvan KILÇIK (Gagauz Halk partiyası) – 0,82% (391 oy).

Şindi, 2-ci tura hazırlanmaklar çekettiynän, annaşıldı kim bu seçimnerdä bileräk, ani biçey kazanamayacek, kendi kandidaturalarını “tavşan-kandidat” (“kandidat-spoyler” (kandidat bozucu)) olarak koydu hem kimin için onnar çalıştı.

O kandidatların çoyu artık açıktan açıkladılar bir kandidattan olduklarını. Demeli taa baştan onnar bu kandidatın “tavşan-kandidat”larıydı! Gelecktä bu iş onnarın politika ömürünä dokunacek mı acaba? Bunu seçimcilär sonuna braksın, şindi sä seçimnerin 2-ci turunda kimin için oy vereceklär pek islää düşünsünnär.

Ne düşer Gagauziya Halk Topluşu deputatların seçimneri için sölemää: belli oldu, ani 35 seçim bölümndä 21-dä olacek 2-ci tur.

Birindä dä, Baurçu küüyündä, (seçimcilär eşii aşılmadıı için) enidän, seçim olacek.

Evgeniya GUŢULun kiyadına Barselonada prezentaţiya

2026-cı yılın Kasım ayın 17-dä İspaniyanın Katolaniya avtonom bölgesinin baş kasabasında oldu prezentaţiya Gagauziyanın eski Başkankasının Evgeniya GUŢULun “GUŢUL DAAVASI. Politika represiyaların anatomiyası” adlı kiyadına. Prezentaţiya hazırlandı Kataloniyanın “El Nacional” internet basımı kuruluşun aracılınnan.

Barselonada “GUŢUL DAAVASI. Politika represiyaların anatomiyası” kiyadın tanıtımı yaptılar Evgeniya GUŢULun kakusu Alöna BUYUKLI hem Canabisinin moldovalı advokatı Nataliya BAYRAMnan onun halklararası advokatı Gonzalo BOYE.

Bundan kaarä prezentaţiyada pay aldı Moldovanın yustiţiya ministerliin eski ministrusu hem Moldovadan Evropa insan hakları sudun eski azası Stanislav PAVLOVSKİY.

Evgeniya GUŢULun kasaţiya danışması 2029-cu yıla mı alınêr?

2026-cı yılın Kasım ayın 17-dä Gagauziyanın eski Başkankasının Evgeniya GUŢULun advokatı Nataliya BAYRAM açıkladı, ani Evgeniya GUŢULun daavasınnan ilgili Moldovanın Üüsek daavacılık Palatasına kasaţiya danışması var nicä, en erken, 2029-cu yılda incelemeyä kalsın.

İspaniyanın Katolaniya avtonom bölgesinin baş kasabasında Barselonada olan Gagauziyanın eski Başkankasının Evgeniya GUŢULun “GUŢUL DAAVASI. Politika represiyaların anatomiyası” adlı kiyadına prezentaţiya sırasında, Evgeniya GUŢULun moldovalı advokatı Nataliya BAYRAM açıkladı, ki “bakmadaan ona, ani Evgeniya GUŢUL artık kapanda bulunêr, bizim Moldovanın Üüsek daavacılık Palatasına kasaţiya danışmamız var nicä, en erken, iki yıldan sora, 2029-cu yılda, incelensin”. Canabisi bidirdi, ani “bu iş bizim bu konuda Evropa insan hakları suduna danışmamızı tutsak eder”.

Lääzım urgulamaa, ani 2026-cı yılın Harman ayın 4-dän beeri, Gagauziyanın eski Başkankası Evgeniya GUŢUL, “cezasını çekmäk için”, Kişinevun №13 kapanından Moldovanın karılar için tek kapanı olan hem Hınçeşti rayonunda bulunan “Ruska” adlı № 7 karılar kapanına atıldı.

Türkiye Respublikasının 103-cü yıldönümü reçepţiyası

2026-cı yılın Canavar ayın (oktäbri) 29-da Türkiye Kişinev Büükelçisi Nazmiya BAŞARAN hem Canabisinin eşi Ferit Orçun BAŞARAN, Türkiye Respublikası kuruluşunun 103-cü yıldönümünnän ilgili olarak, bir reçepţiya verdilär.

Yıldönümü reçepţiyası başladı Türkiye hem Moldova Gimnalarından. Sora Büükelçi Nazmiya BAŞARAN, yortuylan ilgili, selemnama hem kutlama sözünü tuttu.

Arkadan da Türkiye Respublikası Prezidentı Recep Tayyip ERDOĞANın Türkiye Respublikası kuruluşun 103-cü yıldönümünnän ilgili yortulu danışması ekrannara verildi.

Reçepţiyaya katlan Moldova Premyer-ministrusu Vasile TOFAN da angliyca bir sözünnän nasaat etti.

Sora da, insannar ikramnara buyur edildikleri zaman, Moldovanın anılmış artistı Konstantin MOSKOVİÇ, orkestrasınnan bilä, gözäl melodiyaları çaldı.

Ayrıca, reçepţiyaya katılannara deyni, Türk Hava Yolları tarafından İstanbula iki uçak bileti lotoreyası da yapıldı.

Türkiye Respublikası kuruluşunun 103-cü yıldönümünnän ilgili olan reçepţiyada pay aldılar Moldova politikacıları hem parlament deputatları, yabancı devletlerin büükelçileri hem diplomatiya misiyaların başları, bilim, kultura hem cümne insannarı.

Hep o günü Türkiye Komrat Başkonsulu Eda GÜÇ da Gagauziyada Türkiye Respublikası kuruluşunun 103-cü yıldönümünnän ilgili bir reçepţiya verdi.

IV-cü “ENİ TÜRKÜ” yarışması eşiktä

2026-cı yılın Kırım ayın (dekabri) 12-dä Komrat kultura Evindä geçecek Gagauziyanın kultura Upravleniyasının çalışmasınnan yapılan gagauz dilindä IV-cü “ENİ TÜRKÜ” yarışması.

Başlayıp 2023-ci yıldan beeri, “Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için” Zakonunu ömürä geçirilmesi üzerä, Gagauziya kultura Upravleniyası yapêr Gagauz dilindä “ENİ TÜRKÜ” yarışmaları, angıları 3 nominaţiyada olêr:

1. En islää türkücü.
2. En islää avtorluk muzıkası hem aranjirovka;
3. En islää avtorluk peeti.

Bundan kaarä taa iki ödül veriler: “Grand-Pri ödülü” hem “Siiredicilerin göz alımnılıı ödülü”.

Pek islää sarsılattı

Kasım ayın 18 gecesi saat 02:48-dä Romıniyanın Vrancea bölgesindä 107 km derinniktä oldu er tepremesi. Bu er tepremesinin dalgaları hem sarsıtmakları Bulgariyada, Moldovada hem Ukraynada da duyuldu.

Seysmologların açıklamasına görä er tepremesinin sarsılatmak magnitudası Rihter şkalasına görä 5,7 baldı.

Açıklamalara görä bu er tepremesindän Romıniyada yaralılar olmuş.

Taa sora da Romıniyada taa az magnitudalı birkaç er tepremesi da oldu.

Romıniya Moldovaylan birleşmesini ret etti: Göz boyamak mı osaydı açıktan bir karar mı?

Romıniya Senatın ofiţial saytında (*https://www.senat.ro/legis/PDF/2026/26L420ARD.PDF...*) yayınnandı dokumentı, ani yollanmış Romıniya Deputatlar palatasına, neredä bildiriler, ki Romıniyanın Moldovaylan birleşmesini Romıniya Senatı 23.09.2026 y. toplantısında ret etmiş.

Lääzım urgulamaa, ani Romıniyanın Moldovaylan birleşmesi için Zakon proektı (“*Propunere legislativă privind unirea României cu Republica Moldova*”) Romıniyanın Deputatlar palatasına “S.O.S. România” parlament partiyası tarafından teklif edildi, PL-x 305/2026 nomerdä esaba alındı hem Deputatlar Palatası tarafından 2026-cı yılın Kirez ayın 24-dä kabledildi.

Romıniyanın parlamentı iki palatalı olduu için – Senat (üst palata, 134 senator) hem Deputatlar palatası (alt palata, 330 deputat) – son karar Senat tarafından alınêr.

Herliim bu Karar göz boyayıcı bir karar diilsä hem gelecektä diiştirilmärsä, neyi sade bir Allaa biler, ozaman Moldovanın Rominiyaylan birleşmesi teması artık, bir kelepir olarak, türlü gün görmäzka partiyaları tarafından kulanılanmayacek, allelem. Bu Karar birleşmäk konusunnan ilgili cadoloz ötmeklerä son noktayı koydu.

Romıniya Senatının bu kiyadını gagauzçaya çevirmesi:

“ROMİNİYA PARLAMENTI
SENAT

PREDSEDATEL
Bukureş, 2026-cı yılın Ceviz ayın 26-sı
№ L420/2026

DEPUTATLAR PALATASININ PREDSEDATELİNÄ
Canabin SORİN-MİHAİ GRİNDEANU

Bununnan bildireriz Sizä, ani 2026-cı yılın Ceviz ayın 26-sı günü oturuşunda, Romıniya Konstituţiyasının eni redakţiyasının 75-ci statyasının (2-ci) punktunun III-cü abzaţına görä, Senat ret etti ***“Romıniyanın Moldovaylan birleşmesi için” (L420/2026) Zakon teklifini***, ani taa ileri Deputatlar palatası tarafından kabledildiydi.

Esaba alarak, ani ***Senat bu uurda son hem kesin karar alan bir Palata olarak***, Romıniya Konstituţiyasının eni redakţiyasının 75-ci statyasının temelinä dayanarak, ***bu ret edilmäk geeri dönülmäz hem kesindir***.

SENATIN PREDSEDATELİ
MİRCEA ABRUDEAN”

ROMÂNIA
SENAT

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

PREŞEDINTE

Bucureşti, 23 septembrie 2026
Nr. L420/2026

Domnului
SORIN-MIHAI GRINDEANU
PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR

Vă facem cunoscut că, în şedinţa din 23 septembrie 2026, Senatul a *respins propunerea legislativă privind unirea României cu Republica Moldova (L420/2026)*, adoptată anterior de Camera Deputaţilor, în condiţiile articolului 75 alineatul (2) teza a III-a din Constituţia României, republicată.

Întrucât propunerea legislativă menţionată a fost respinsă de Senat, în calitate de *Cameră decizională*, potrivit prevederilor articolului 75 din Constituţia României, republicată, această respingere este *definitivă*.

PREŞEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN

Aar atletikacılara “Gagauziyanın şannı vatandaşı” adları verildi

Gagauziya İspolkomun Kararına görä, 2026-cı yılda aar atletika yarışmalarında üüsek uurlarda kendilerini gösterdikleri için, Gagauziya sportsmenına Aleksandr BALCIya hem sportsmenkaya Anastasiya PALİKä “Gagauziyanın şannı vatandaşı” adları verildi.

Bu üüsek nışannarı 2026-cı yılın aar atletikada Evropa çempionuna Aleksandr BALCIya hem studentlar arasında aar atletikada Dünnä çempionatlıında bronza medaliyi alan Anastasiya PALİKä, yortulu bir sırada verdi Gagauziya İspolkomu Predsedatelin hem Gagauziya Başkanın birinci yardımcısı İlya UZUN.

Aleksandr BALCI (85 kg. kategoriyası), Albaniyanın Duresse kasabasında 2026-cı yılın Canavar ayın 12-19 günnerindä geçän U-20 aar atletikada Evropa çempionatında, Evropa rekordunu kırdı hem eni rekordlan Evropa çempionu oldu.

Anastasiya PALİK (86 kg. kategoriyası), Katarın Dohe kasabasında 2026-cı yılın Ceviz ayın 8-12 günnerindä olan Dünnä çempionatında brozna medaliyi kazandı.

Aleksandr BALCI hem Anastasiya PALİK Komrat aar atletikada regional şkolasından çıkan spotçular.

Gagauz halkın taa bir kara sayfasını annadan kiyada prezentaţiya

Canavar ayın 21-dä Çadır kasabasında oldu prezentaţiya aaraştırmacının, Çadırdakı “Dooruluk” cümne kuruluşun başının Svetlana KAPANCInın «Депортация 6–7 июля 1949 г. в населённых пунктах МССР с преобладающим гагаузским населением» kiyadına.

«Депортация 6–7 июля 1949 г. в населённых пунктах МССР с преобладающим гагаузским населением» kiyadında toplu dokumental materiallar, patretlär hem dokumentlar, kaldırılan insannarın annatmaları, ani annadêrlar gagauz halkının, 1946-1947 yılların aaçlıından sora, en kara sayfalarından birisi olan – Sibirä kaldırmaları için.

“Aya Mariya”: Gagauzların can saalının hem

Canavar ayın 19-da, 1946-1947 yıllarda gagauzlara karşı yapılan Aaçlın kurbannarını anmak Günündä, Kongaz Todur Zanet adına teoretik lițeyindä geçti ““Aya Mariya”: anıları koruyan istoriya” sırası, neredä oldu prezentaţiya bir kap altında dört dildä (gagauzça, rusça, romınca hem angliyca) çıkan Todur ZANETin “Aya Mariya” kiyadına. Bu prezentaţiya sırasını ortak hazırladılar Gagauziya üüredicilik Upravleniyası hem lițeyin üüredicileri, üürencileri hem administraţiyası.

Gagauziyanın, Gagauzların hem gagauz literaturasınnan hem da kulturasınnan ilgili bu önemni sıraya, kiyadın prezentaţiyasına katılmaa deyni, o günü Kongaz Todur Zanet adına teoretik lițeyinä buyur edildilär hem buyurdular Gagauziyanın üüredicilik Upravleniyasının başı Natalya KRİSTEVA hem bu upravleniyanın baş zaametçileri, Gagauziyadan gagauzçada, rusçada, romıncada, angliycada hem istoriyada üüredicilär, bibliotekacılar, üüredicilik kuruluşların direktorları, Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMENOVA hem başka kultura insannarı. Prezentaţiyanın paalı hem şannı musaafiri oldu Türkiye Respublikasının Komrat Başkonsulu Eda GÜÇ.

““Aya Mariya”: anıları koruyan istoriya” sırası başladı bir minutluk ayakta durmaktan hem 1946-1947 yıllarda gagauzlara karşı yapılan Aaçlın kurbannarını sessiz anmaktan.

Sora, “Aya Mariya” (*“Святая Мария» / “Sfânta Maria” / “Saint Mary”*) yaratmanın özünä hem gagauzluk ruhuna uyan donaklı ştenada başladı yaşamaa kiyadın kahramannarı. Lițeyin üüredicileri dört dildä okudular kiyattan parçaları: gagauzça (Matrona Nikolevna BARGAN), rusça (Olimpiada Grigoiyevna STATOVA), romınca (Anastasiya İlyiniçna TOMAYLI) hem angliyca (Svetlana Dimitriyevna DUŞKOVA). Bir parçayı da gagauzça okudu üürenciyka Viktoriya KURDOGLU.

Üürencilär Dimitriy YASIBAŞ (*Todi*) hem Kseniya PANAİTOVA (*Mariya*) gösterdilär yaratmada annadılan Mariya tarafından klisä kiyatlarının kurtarması için ştenkayı. Zalda

bulunan insannarın gözleri heptän yaşlan doldu, açan üürencilär Födor DUŞKOV (*avtorun adından*) hem Zinaida MADJAR (*Mariyanın adından*) okudular Aya Mariyanın Panayıyaya dua danışmasını.

Hepsi bu literatura okumaklarından hem teatrulu ştenalardan sora, bu sırayı götürän üürencilär Grigoriy GREKU hem Zinaida MADJAR söz verdilär kiyadın avtoruna Todur ZENETä. Canabisi, şükür etti hepsinä, kim hazırladı bu gözäl sırayı hem hepsinä, kim katıldı bu, cannarı koparan, kiyadın tanıtımına.

Avtor annattı nicä hem neçin yazıldı “Aya Mariya” kiyadı hem söledi, ani onun temelindä yatêr bir avdarmalıyka Mariyanın yaşaması, ruh kaavilii, saburluu, gagauz halkına hem Kliseyä yapan izmetleri, dininä, insannaa saygısı, ani ana südünnän onun kanına girmiş. Bu kiyat diil salt aaçlık hem aaçlıı geçirän bir karı için, diil sade Kliseyä karşı yapılan zulumnuklar için, ama bu kiyat – gagauz halkının dinini hem inanını koruması, sessiz direnci hem ruh zenginniinnän can saalıını koruması için. Canabisi urguladı, ani kiyatta gösterilän vakıtların ruhunu, kiyadın baş kahramanın insannıını hem obrazını açıklamaa deyni, o kullandı kendi malisinin Ekaterina İvanovnanın harakterını hem anasının İvanna Dimitriyevnanın kliseciliini, onnarın zengin hem pak gagauz dilini. Bu üzerä dä kiyat adalı onun malisinä – Ekaterina İvanovna ZANETä.

Todur ZENET ayırı şükür etti Gagauziya üüredicilik Upravleniyasına hem onun başına Natalya KRİSTEVAya, ani kayıl oldular bu kiyadı tiparlamaa hem kolaylık verdilär Gagauziya üüredicileri hem üürencileri kulansınnar “Aya Mariya” yaratmasını eni peydalanan çok dilli üüredicilik sistemasında.

Kiyadın tanıtımında söz alan Türkiye Komrat Başkonsulu Eda GÜÇ, urgulayarak kiyadın prezentaţiyasının aaçlık kurbannarını anmak günündä önemni olduunu, dedi: “*Büün, gagauz halkının istoriyasında acı bir dönemi andıımız bu annamnı gündä, sizlärlän bir arada olmaktan kanaatlık duyêrım. Önceliklän, gagauz halkının akılında derin izlär brakan aaçlık kıyametindä ömürünü kaybedenneri saygı hem raametlän anêrım. Bu gün tanıtımı yapılan “Aya Mariya”, bizlerä yalnızça geçmiştä yaşanan acıları diil, en zor koşullarda bilä inancına, paalılıkları-na hem insannık onuruna sayıp çıkan insannarın istoriyasını annadêr*”.

Gagauziya üüredicilik Upravleniyasına başı Natalya KRİSTEVAnın esabına görä “*tanıdılan kiyat diil salt literatura yaratması, ama üüredicilerin hem üürencilerin arasında insannık paalılıkları, istoriya akılı hem gelän evlatboyların önündä cuvapçılık için açık hem büük maanalı dialog kurmakta bir sebeptir. Bu kiyat – herbir okuycuya yakın olan kiyatlardan bir kiyattır. O verer kolayının aklına getirmää kendi aylenin istoriyasını, düşünmää o iş için, nesoy varlık bizä brakıldı hem angı paaya o korundu. Pek isteerim, ani kiyat üüredicilär hem üürencilär arasında açık candan bir lafetmeyä sebep olsun, ona, nicä en zor hem aar vakıtlarda insan kalmaa, yardım aarayannara arka olmaa, inanını korumaa hem onurunu kaybetmemää. Lafetmää o iş için, ne yaşamakta halizdän en önemni hem en paalı: insanın ömürü, cömertlik, acızgannık, dedeleri aklında tutmak hem gelän evlatboyları önündä sorumnuluk*”.

Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMENOVA urguladı, ani aylelerin toplu akılı, arhiv dokumentleri hem literatura yaratmakları vererlär kolayını korumaa hem eniletmää boyların arasında baalantıları, taa derindän annamaa dedelerin ecelini, derindän meraklanmaa ana tarafın istoriyasınnan hem geçmişinnän.

ruh zenginniinin korunmasını annadan kiyat

Canabisi kendi aaraştırmalarınnan da paylaştı: “*Bir edi-sekiz yıl geeri, çekettim aaraştırmaa kendi aylemin istoriyasını. Biz 1812-ci yıladan hepsicii ayleleri bulduk. Biz bulduk klisenin arhivlarından, ani benim dädumun aylesindä varmış 13 kişi. 13 kişidän kalmış sade bir o yalnız. Da bän ne düşündüm, okuyarkana bu kiyadı: bezbelli, o arhivları da, kim biler, ozamannar zorluktan, bekim korudu Todur Zanetin kiyadından te ölä bir Aya Mariya da büün bizim var kolaylıumız bilmää kendi istoriyamızı, bilmää kendi köklerimizi*”.

Prezentaţiyada söz alan Kongaz Nikolay Çebanov adına gimnaziyanın üürediciykası Svetlana Dimitriyevna KIRBIYIK hem Kongaz Varvara Topal adına gimnaziyanın üürediciykası Anna Georgiyevna STOYANOVA urguladılar, ani “Aya Mariya” kiyadı açêr büük kolaylıklar hem sıradan üürediciliktä, hem da çok dilli üüredicilik uurunda. Canabileri çizgiledilär, ani bu kiyadı var nicä raat kullanmaa hem klaslar dışı hem dişţiplinalar arası uroklarda, angıları birleştirerlär literatura, istoriya hem dil üürenmesi uroklarını. Onnar söledilär, ani bu kiyadın yardımınnan üürencilerä gösterilecek ne o insannık hem ne o can kaavilii.

Anna Georgiyevna STOYANOVA: “*Benim bakışıma görä bu kiyat “Aya Mariya” diil salt bir insanın yaşaması için. O olmayacek sade bir literatura yaratması da. Bu kiyat verecek kolaylık ortak olalım başka dillerin üüredicilerinnän, verecek kolaylık çalışmaa taa geniştän. Üürencilär dä, okuyarak dört dildä, kendi bilgilerini taa derinnedeceklär*”.

Svetlana Dimitriyevna KIRBIYIK: “*Bizim borcumuz, nicä üüredicilerin, lääzım annatmaa uşaklara, ani lääzım becersinnär korumaa kendi kulturasını, büüklerä hatır gütmää, ana tarafın istoriyasını saymaa. Bu nicä bir teklif bizim uşaklara deyni, aaraştırmaa kendi küüyünü, kendi aylelerini, kendi Klisesini*”.

“Aya Mariya” kiyadın romıncasını önä alarak, bu kiyat hem onun avtoru için pek pak hem gözäl bir romın dilindä tanıtım zamanında nasaat mesajın söledi Gagauziya üüredicilik Upravleniyasının baş zametçiykası Mariya Stepanovna UZUN.

Kongaz Todur Zanet adına teoretik liţeyin direktoru Marina İvanovna ÇEBANOVA, danışarak kiyadın avtoruna, dedi: “*Pek önemni, ani büünkü sıra geçer bizdä, zerä bizim liţeyimiz taşıyêr Sizin adınızı. Biz hodullanêrız hem sevineriz herkerä, nezaman Siz bizä gelersiniz. Sevineriz sizin yaptıklarınıza. Büün tanıştık bölä bir derin yaratmaklan “Aya Mariya”. İsteerim sölemää, ani o büük örnek bizim uşaklara da, annasınnar, ani büünkü vakıtlarda onnar pek islää yaşêêrlar. Bän şükür ederim Sizä, saygılı Födor İvanoviç, Sizin işiniz için, ani Siz yapêrsınız korumaa deyni gagauz halkın istoriyasını, kulturasını hem ruh varlıını. Dileerim Sizä tükenmäz bir yaradıcılık ihlamı, fikir birlikli insannardan arka hem yardım, eni yaratmaklar yaratmasında eni kuvet*”.

Prezentaţiyanın sonunda, kongazlıyka Praskovya Konstantinovna ESİR, “Aya Mariya” kiyadına hem aaçlık kurbannarına bir anma simvolu olarak, baaşladı sıranın paalı musaafirlerinä kendi elinnän samandan yapılı hem kara şiritlän baalı “Altın başak” yaratmalarını, angıların ardında bu laflar yazılıydı: “**(1946-1947) Gagauziyada aaçlık kurbannarın anmasına*: Bu başak – *anmak onnarı, kim ekmää bir adım kaldıynan öldü*. Kara şirit – *bizim sonsuz acımız*. Samanın altını sa – *bir simvol ona, ani halkımız, bütün zorlukalara karşı, ayakta kaldı*. Ko bu nışan hatırlatsın büünkü tok yaşamamızın paasını”**.

““Aya Mariya”: anıları koruyan istoriya” sırası bittiktän hem toplu patretlerdän sora, liţeyin zalında taa uzun vakıt diskusiyalar gitti hem kiyadın avtoru, hepsinä isteyennerä, avtograflarını braktı.

“Aya Mariya” kiyadın avtorundan: Candan-ürektän şükür ederim Gagauziyanın üüredicilik Upravleniyasının başı Natalya KRİSTEVAya, ani yaptı hepsini, ki bu dört dildä hazırlanan önemni kiyat tiparlansın hem okuycusuna etişsin. Şükür ederim Kongaz Todur Zanet adına teoretik liţeyin direktoruna hem administraţiyasına, sıranın hazırlanmasında pay alan hepsi üüredicilerä hem üürencilerä, açık candan izmetleri için. Şükür ederim hepsi insannara, kim saymadı zaametini da hem küüdän hem dä aşırıdan geldi “Aya Mariya” kiyadın tanıtımına da can sıcaklını verdi Gagauzların ruh zenginniinnän can saalını korumasını annadan bu kiyadın prezentaţiyasının gözäl geçirilmesinä. Saa olun! Aaçlık kurbannarın topracıkları ilin olsun, Alaa onnarı raamet etsin hem hep saa tarafında tutsun.

“8-ci Halklararası Maltepä Teatru Festivali”

Canavar ayın 1-31 günnerindä İstanbulda geçti “8-ci Halklararası Maltepä Teatru Festivali”, angısını ortaklık işbirliindä hazırladılar İstanbul Maltepe primariyası hem Avrasya Teatrular Birlii (ETA).

Bu Festivaldä pay aldılar İtaliya, Moldova/Gagauziya, Palistina, Portugaliya, Romıniya, Ukrayna, Üülen Koreya hem Türkiye teatruların 30-za yakını. Gagauziyadan orayı katıldı “Dionis TANASOGLU” adına gagauz Milli teatrusu hem Canavar ayın 21-dä gösterdi orada franţuz dramaturgun Robert THOMASın “Tuzak” pyesasına görä koyulan spektakliyi (rejisör – Dimitriy KOEV). Canavar ayın 22-dä sä, teatrunun incäzanaat öndercisi Nataliya PALADİY Maltepe Universitetın studentlarına deyni teatruda hem kinoda ştena sözündä master-klas gösterdi.

Teatrunun öndercisi Mihail GAGAUZ açıkladı, ani spektakli dolu zalda geçti hem onnarın siiredicileri oldular İstanbulda hem Türkiyedä yaşayan gagauzlar da.

“Dostlar” – uşaklar için eni masal spektaklisi

2026-cı yılın Kasım ayın 12-dä Çadırdakı “Dionis TANASOGLU” gagauz Milli teatrusunda oldu Todur MARİNOGLU tarafından yazılı “Dostlar” pyesasına görä uşaklar için eni masal spektaklisinin premyerası.

“Dostlar” spektaklisini, teatrunun trupasınnan barabar, ştenaya koydu rejisör Anatoliy RADULOV.

Büük hem kalabalık “Dostlar” spektaklisinin gösterisi üüsek uurda geçti. Salonda bulunan körpä siiredicilär hem pyesanın avtoru sevinmeliklän karşladılar onu.

Çadırdakı “Dionis TANASOGLU” adına gagauz Milli teatrusunu hem siiredicileri bu bpremyeraylan kutladı Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖNOVA, angısı diledi tetruculara taa çok başarılar.

Siiredicileri gülmektän bayıldan bir spektakli

Bu şakalı hem aslıdan büük komediyalı spektaklisini siiretmää deyni o avşam Avdarma küüyün Kultura evinä geldilär büüyü dä küçüü dä, erindeki “Dimitriy Çelengir” adına teoretik liţeyin üürencileri hem üürdicileri, aşırıdan musaafirlär.

Var nicä demää, ani “Dionis TANASOGLU” adına gagauz Milli teatrusunun aktörlarının becerikli hem başarılı oyunnarından siiredicilär gülmektän bayılardılar hem durmamayca Mihail GAGAUZun (*Kiruş*), Anatoliy RADULOVun (*Meluş*), Mihail KONSTANTİNOVun (*Petuş*), Nataliya İVANÇUKun (*Kirana*), Lidiya ORMANCInın (*Milana*) hem Elena DANACInın (*Petrana*) ustalıklarına şamarlarını urardılar.

Spektakli bittiynän, ştenaya buyur edildi pyesanın avtoru Todur ZANET, angısı saa ol dedi teatrunun trupasına

Kasım ayın 22-dä, Avdarma küüyün Kurbanın ikinici günündä, Gagauziyanın “Dionis TANASOGLU” adına gagauz Milli teatrusu gösterdi bu küüdä gagauz dramaturgun Todur ZANETin pyesasına görä “Büülü maaza” spektaklisini, angısının rejisöru oldu Mihail KONSTANTİNOV.

bölä gözäl hazırlanan hem gösterilän spektakli için hem dä şükür etti siiredicilerä dä o üzerä, ani bölä sıcak karşladılar aktörların oyunnarını.

İordan KÜRKÇÜ,
siiredici hem teatrucu

Balkannarda Türkçä Üüredicilik hem Türkologiya Simpoziumu

Her yılın Türkiyenin “Maarif Vakfı” tarafından düzennenän “Uluslararası Balkanlarda Türkçe Öğretimi ve Türkoloji Sempozyumu”n (“Halklararası Balkannarda Türkçä Üüredicilik hem Türkologiya Simpoziumu”) 5-si 2026-cı yılın Kasım ayın 5-7 günnerindä Poyraz Makedoniyanın başkasabasında Üsküptä (Skopiya) geçti. Halklararası Balkan Universitetın ev sayıplıında olan bu Simpoziumun baş temasıydı – “Balkanlarda Halk Edibiyatı ve Sözlü Kültürü” (“Balkannarda Folklor hem Sözlü Kultura”).

“5. Halklararası Balkannarda Türkçä Üüredicilik hem Türkologiya Simpoziumu” kendi çalışma alannarına topladı 14 devlettän türkologları, bilim insannarını hem pedagogları, ani çalışêrlar Balkannarda türkçenin üüredilmesi hem türkologiyanın genişledilmesi uurunda.

Simpoziumun açılış programasına katıldılar Türkiye Dışişleri Bakan yardımcısı hem Türkiye Maarif Vakfı bakım Sovetinin azası Hacı Ali ÖZEL, Türkiye Maarif Vakfı Başkanı Mahmut M. ÖZDİL, Poyraz Makedoniya Devlet Bakanı Zülfikar ZEYNULLAH, Poyraz Makedoniya üüredicilik hem bilim Bakan yardımcısı Driton SULEJMANİ, Halklararası Balkan Üniversitetın rektoru Prof. Dr. Mehmet BULUT, çok sayıda bilim insannarı hem buyur edilän musaafirlär.

Simpoziumda iki panel düzennendi: “Balkannarda sözlü kultura” hem “Balkannarda türkologiya çalışmaları”. Bundan kaarä Sipoziumun 5 oturumunda katılımcılar iki gündä kendi dokladlarını okudular.

Gagauziyadan “5. Halklararası Balkannarda Türkçä Üüredicilik hem Türkologiya Simpoziumu” iki dokladladlan katıldı Akademik hem türkolog Todur ZANET, angısı oturumnarın birisindä “Balkan kulturasının bir kısımı olan gagauz folklorunun Köroglu Destanın elementları” dokladını okudu hem, “Balkannarda türkologiya çalışmaları” panelinä dä nasaatçı olarak, “Balkannarda halk literaturası folklorunda iş birlii hem kaynaşma” temasında söz tuttu.

Ayırıca, gagauzları hem gagauzların folkoru dünnesini hem söz zenginniklerini göstermää deyni, Akademik Todur ZANET baaşladı Simpoziumu düzenneyän Türkiyenin “Maarif Vakfı”na kendi bilim hem türkologiya uurunda yaratmalarını – gagauz kulturasının altın fonduları olan 6 tomnuk enţiklopediyalı hem büünkü günädän benzerisi olmayan “Büük Gagauzça-Rusça Sözlük” takımını hem “Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması” adlı 3 bilim kiyadını.

Simpoziumun sonunda katılımcılara deyni kultura gezisi yapıldı, taa osmannı vakıdında düzülän eski cämilär hem Konyadan gelän artistlerin konţerti gösterildi.

Ankarada Halklararası Türkiye Müzeycilik Kongresi oldu

Kasım ayın 17-18 günnerindä Ankaradakı "Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesinde" ("Prezidentlik milli bibliotekasında") oldu Halklararası Türkiye Müzeycilik Kongresi, angısında 32 memlekettän hem Türkiyenin türlü rayonnarından musey zaametçileri hem bilim insannarı katıldılar.

Halklararası Türkiye Müzecilik Kongresin işində pay aldılar Türkiye Respublikasının vitse-prezidentı Cevdet YILMAZ hem Türkiye Respublikasının kultura hem turizam ministerliin ministrusu Mehmet Nuri ERSOY.

Kongrestä incelenän temaların arasında vardılar: muzeycilik uurunda dicitallaşma, kultura varlıın korunması, muzeylerin cümneyä yakın olması hem halklararası muzeycilik işbirlii.

Gagauziyadan bu önemni sırada pay aldılar Ütülü küüyü muzeyin direktoru Sofiya PANÇEVA hem Kazayk küüyü muzeyin direktoru Raisa KOL.

8 yaşındakı Adam ANASTASOV Aynoroz manastırına hacılaa gitti

Geçennerdä körpä komratlı 8 yaşındakı Adam ANASTASOV, Komrat primariyasının sovetniinin hem Gagauziya cümne insanının Vadim ANASTASOVun oolu, bobasınnan bilä, Gretiyaya Aynoroz manastırına hacılaa gitti hem Aynoroz (Afon) bayırına pindi.

Aynoroz (Afon) bayırın tepesinä etişmää deyni, 8 yaşındakı Adam ANASTASOV, bobasınnan hem başka büük insannarlan bilä, kendisi geçti bu 2 bin 33 metralık üüseklää yolu, çünkü taa küçüklüündän onda dayanıklık hem ruh çetinnii var.

Aynoroz bayırına pindii gibi, Adam ANASTASOV burada Gagauziyanın hem Komrat kasabasının Bayraklarını yaydı.

Bildiimiz gibi, 8 yaşındakı komratlı Adam ANASTASOV Aynoroz manastırına hacılaa gidän hem bu hacılıı başaran ilk uşak oldu. Ona erindeki popazlar verdilär Sertefikat, ani Gretiyaya Aynoroz manastırına hacılaa geldi hem Aynoroz (Afon) bayırın tepesinä kendi ayaklarınnan etişti.

KASIM günündä "Gagauz şarap yortusu – 2026" sırası kutlanıldı

Kasım ayın 7-dä bakılêr gagauzların en büük yortularından birisi – KASIM günü (kışın çeketmesi), ani taa iki büük yortumuzlan, "Canavar yortuları"nan hem "Hederlez" yortusunnan (Hederlez ayın 6-sı, yazın çeketmesi) var hem olacek milletimizin en zengin varlıı. Bu yıl, KASIM günündä, Kasım ayın 7-dä, Gagauziyada "Gagauz şarap yortusu – 2026" sırasını kutladılar. "Gagauz şarap yortusu" Gagauziyada 2007-ci yılda kuruldu. Bölecä olêr, ani ondokuz yıllık şarap yortusunu binnän yıllık Kasım yortusu günündä kutladılar.

Komrat meydanında düzennenän "Gagauz şarap yortusu – 2026" sırasına katıldı binnän insan: şarapçılar, kultura insannarı hem el zanaatları ustaları, aşırıdan musaafirlär, popazlar, politikacılar hem Gagauziya öndercileri.

Kendi musaafirliklerini göstermää deyni, Gagauziyanın 18 küüyündä hem kasabalarından temsilcilär meydanda kendi aullarını hem çadırlarını erleştirdilär, sergi açtılar, sofralarını kurdular, şaraplan musaafirleri ikram ettilär.

Belliki, şarap yortusunda şarapçılar kendi malını gösterdilär hem en islää şaraplar için ödülleri kablettilär.

"Gagauz şarap yortusu – 2026" sırasının kultura bölümündä pay aldılar hem insannarı şennendirdilär Gagauziyanın ansamblileri, aşırıdan gelän muzıkantlar hem çalgıcılar, anılmış türkücülär hem artistlär.

Yortunun açılışında, Gagauziya kultura Upravleniyasının zaametlerinnän, Gagauziyanın uşak hem büüklär ansamblileridän 300-zä yakın artistlär gagauz halk oyunnarı fleşmobunu yaptılar.

Bu yıl, ondokuz yıl geçän "Gagauz şarap yortusu" sırasında, iki ayırıntı özellik tä oldu:

Birincisi – "Gagauz şarap yortusu – 2026" sırasına Türkiyedän seftä usta açşılar (Fatma Mesut, Ayça Özcan, Chef Reanato hem Arzu Yıldız) katıldılar, angıları türk imeklirini hazırlamakta kendi ustalıklarını gösterdilär.

İkincisi dä – yortuya aşırı sırada Gagauziya Başkannıına hem Gagauziya Halk Topluşu deputatlıına kandidatların katılmaları oldu, angıları hepsi savaşardılar insannara yakınnıklarını hem, bal-şerbet olup, yalpaklıklarını göstermää.

Lüdmila KÜRKÇÜ: Göktän verilän vergi damarda kalêr

Gagauzarda var laf: "Derin su sessiz akêr, sua su – şıpırdêêr". Bunun maanası geler ona, ani akıllı hem talantlı insan susaraktan hem üünmedään işleer hem büük işini yapêr, dangalak hem bir kuruş yapmayan insan sa boş fıçı gibi öter. Susarakatan hem üünmedään işini yapan insannarın arasında var körpä hem vergili resimciyka komratlıyka Lüdmila KÜRKÇÜ da.

Lüdmila KÜRKÇÜ 13 yaşında bir resimciyka. 2024-cü yılda başardı Komrat kasabasının Dimitriy Savastin adına uşak resimcilik şkolasınının Geogiy ANDRİEŞ pedagogun klasını, ama resimcilik uurunu ilerleder, keskinneştireräk hem incelederäk ustalıını, kavrayarak eni teknik hem biçim kavramnarını.

Şindiki dünneyin meyvası olarak, ama köklerindän kopmayan bir uşak, kendi yaratmalarında Gagauzları hem Gagauzluu, büünkü görüşlerä görä yaradıp, açıklêêr. Bu açıklamakta, "can dilini" hem alegoriyaları kullanarak, boyaların renklerinnän hem ana tarafın motivlarınnan dä becerikli oynêêr.

Bakmadaan ona, ani Lüdmila sadä 13 yaşında onun yaratmaları Gagauziyada 8 sergidä hem dünneyin 9 halklarası konkurslarında (Kişinev, Moldova; Lidiţe, Çehiya; Tokio, Yaponiya; Florenţiya, İtaliya; Vallahiyada İlfov judeţı, Romıniya; Minsk, Belarusiya; Moskva, Rusiya Federaţiyası) er aldılar.

Resimciykanın ilüstraţiyaları kulanıldı "Guguşçuk" jurnalında, "Adetlerin Şen Ötmesi" hem hayvannar için masallarda: "Bir vakıt varmış, bir vakıt yokmuş..." kiyatlarında.

Körpä resimciyka için 2026-cı yıl tanımak hem ödüllär tarafından pek bereketli oldu. Kişinevda olan hem 5 devlettän 400 genç resimcinin pay alan "Da Vinçi" Resimcilik incäzanaatında Halklararası konkursta (16.05.2026) 13-18 yaşlar arasında resimcilerin "Jivopis" kategoriyasında Lüdmilanın resimi "Resimcilik ödülü" diplomunu kabletti.

2026-cı yılın Kirez ayın 12-13 günnerindä İtaliyanın Florenţiya kasabasında olan uşaklar arasında Resimcilik incäzanaatında Halklararası konkursta, onun "Altın tohumnar / Golden Grains" resimi, 10-13 yaşta resimcilerin arasında I-ci eri aldı. Söz gelişi bu konkurs türlü devletlerdä "WE ARE THE WORLD Events" Asoţiaţiyası (Parij, Franţiya) tarafından yapılêr. Florenţiyada ensedii için, o buyur edildi 2026-cı yılın Kırım ayın 21-dä Parijda geçecek her yılkı konkursa.

Lüdmila KÜRKÇÜ "Altın tohumnar / Golden Grains" resiminnän katıldı Romıniyanın İlfov judeţında 2026-cı yılın Harman ayın 3-7 günnerindä olan 7-ci "Festival 4 Arts / Festivalul de Arte" Vizual incäzanaatı Halklararası konkursuna, neredä 11-13 yaşlar arasında resimcilerin arasında "Jivopis" kategoriyasında I-ci eri aldı.

Sıcak hem şen havada yazıcıylan buluşmak

Kasım ayın 19-da Beşgöz küüyün "Güneşçik" uşak başçasında oldu pek sıcak hem şen havada geçän bir buluşmak anılmış gagauz yazıcısınnan Todur ZANETlän, angısında pay aldılar uşak başçasının administraţiyası, büük hem hazırlık grupalardan uşaklar hem onnarın terbiedicileri.

Paalı musaafirmizi tuz-ekmeklän karşılamaktan sora, buluşmamız ilerledi bir şen hem sıcak atmosferada, angısını yarattılar sıramıza hepsi katılannar.

Buluşmak başladı Todur ZANETin kiyat imzlamak sırasına candan bir sıcak parodiyadan, neredä uşaklar yazıcımızın imza sırasının özelliini gösterdilär.

Sora uşaklar okudular poetın peetlerini, göstedilär Canabisinin hazırladıı hem eni çıkan "Gagauz masalları: masaldan masala" 2-ci kiyadından "Tilkiylän kirpi" masalına teatru oyununu. Uşakların gösterisi başarıldı gözäl bir gagauz horusunnan.

Sora söz tuttu yazıcı hem poet Todur ZANET, angısı okudu kendi peetlerini hem baaşladı uşak başçamıza kendi kiyatlarını hem "Ana Sözü" gazetasını.

Çok saa olun saygılı Todur ZANET, ani kablettiniz bizim teklifimizi uşaklarlan buluşmaa hem, saymadaan zaametinizi, buyurdunuz bizim kuruluşumuza. İsteeriz dilemää sizä, Födor İvanoviç, saalık, uzun ömür, bitmäz ihlam, eni yaratmalar hem Ana dilimizin korunmasında başarılı zaametlär.

Nadejda İvanovna ÇOLAK,
"Güneşçik" uşak başçasının gagauz dilindä terbiedici-üürediciykası

"ANA SÖZÜ"Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu "ANA SÖZÜ" S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta "Universul" basım evindä basılêr
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 1891

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com